

AZ ORSZÁGOS VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG
2011. SZEPTEMBER 1-JÉN MEGTARTOTT ÜLÉSÉNEK
A JEGYZŐKÖNYVE

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszöntöm az Országos Választási Bizottság ülésén megjelenteket, a vendégeket, a sajtó képviselőit, a Választási Iroda és az Országos Választási Bizottság tagjait. Megállapítom, hogy a bizottság részéről 7-en jelen vagyunk jelen, azaz határozatképesek vagyunk. A napirendjeink a következők lennének: 1. Népszavazási kezdeményezések elbírálása; 2. Egyebek. Kérdezem, hogy van-e valakinek a napirenddel kapcsolatban észrevétele? Ha hozzáfűznivalója nincsen, akkor kérem a napirend elfogadását. Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy a napirendet egyhangúlag elfogadtuk.

Napirend

- I. Népszavazási kezdeményezések elbírálása**
- II. Egyebek**

Elég sok kérdés vár ma megtárgyalásra, úgyhogy ezért fel is kérem Jackli Tamás urat, hogy ismertesse a kérdéseket. Ezt követően pedig majd elsősorban azoktól kérek hozzászólást, akiknek az egyes kérdések ki voltak adva, hogy első körben alaposabb vizsgálat tárgyává tegyék őket. Köszönöm.

- I. Népszavazási kezdeményezések elbírálása**

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Köszönöm szépen Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Ahogy Elnök Úr is említette viszonylag sok, szám szerint 22 népszavazási kezdeményezés tárgyalását javasoljuk. Ezek közül az elsőt egy magánszemély nyújtotta be, és az aláírásgyűjtő ív a formai követelményeknek álláspontunk szerint megfelel, azon a következő kérdés található:

- 1. „Egyérté-e Ön azzal, hogy az álláskeresési járadék folyósításának időtartama az álláskeresővé válást megelőzően folyamatosan munkaviszonyban töltött idő egyötöde, de legfeljebb 270 nap legyen?”*

Dr. Bozsóki Éva OVB tag

Az első kérdésem vizsgálatához a tagok részére megküldtem a mai nappal hatályos törvény rövidített kivonatát. Ebből kiolvasható, hogy a mai naptól az álláskeresési járadék folyósításának leghosszabb időtartama 90 nap. Megvizsgálva a feltett kérdést, annak formai és tartalmi szempontból úgy gondolom, hogy vizsgálatra alkalmasnak kell tekintenünk. Figyelmébe ajánlom a Tisztelt Bizottsági Tagoknak a hasonló témában született választási bizottsági döntést, amely a 40 év szolgálati idő megléte esetén az öregségi nyugdíj korhatárra tekintet nélkül igénybe vehető legyen. Ezt egy évvel ezelőtt az Országos Választási Bizottság elfogadta. Az Alkotmánybíróság kifogás folytán azonban ezt a határozatot megsemmisítette, és új eljárásra utasította az Országos Választási Bizottságot. Az Alkotmánybíróság indokolásában azt állapította meg, hogy az egyértelműség követelménye vizsgálatkor a népszavazási kérdésnek döntésre alkalmasnak kell lennie, amihez a jogalkotói és a választópolgári egyértelműség feltétlenül szükséges. Az egyértelműség részének tekinti az Alkotmánybíróság azt is, hogy a népszavazási kérdésben foglalt döntési kötelezettség ne legyen kivitelezhetetlen, végrehajthatatlan, következményeiben kiszámíthatatlan. A népszavazásra bocsátandó kérdés ugyanis a szolgálati időt kívánja rögzíteni ez esetben, tehát a jelenlegi tényállása nagyon hasonló, így a választópolgár döntése

meghozatalakor nem lehetne tisztában azzal, hogy a kérdésre igennel vagy nemmel szavazás esetén döntésének milyen pénzügyi, vagy egyéb következményei lennének. A népszavazásra bocsátandó kérdéstről a választópolgároknak úgy kellene döntést hozniuk, hogy nem volna egyértelmű az eredményes népszavazás milyen változásokat okozna a nyugdíjrendszerben, és ennek milyen társadalmi, pénzügyi, és egyéb hatásával kellene számolniuk. A népszavazásra szánt kérdés ezért nem felel meg a választópolgári egyértelműség követelményének. Azért hoztam be ezt a tavaly már megvitatott kérdést, hogy a bizottsági tagok a döntésük során mindenképpen az Alkotmánybíróság hasonló tárgykörben hozott határozatának az indokolását vegyék figyelembe.

Dr. Sasvári Róbert OVB elnökhelyettes

Talán azzal egészíteném ezt ki pont ennél a nyugdíjról szóló szolgálati idős szavazással kapcsolatosan, hogy nemcsak az egyértelműséget kell vizsgálni, hanem az Alkotmányban kizárt tárgykör a költségvetés érintettsége miatt. Most így nem tudhatjuk, hogy számszerűleg mennyi, hány milliárd forintot jelent a Magyar Államnak.

Szabó Miklós OVB tag

Köszönöm. Első lépcsőben azért szeretném megkérdezni, hogy a két elhangzott, a székfoglaló és a hozzáfűzés alapján vajon mi a javaslat, ennek a kérdésnek az elutasítása, vagy támogatása a javaslat, mert számomra ez nem derül ki egyértelműen.

Dr. Bozsóki Éva OVB tag

Én úgy gondolom, hogy egy tényállást vázoltam fel, és egy alkotmánybírósági döntést. Úgy gondolom, hogy ez a vitaalaphoz mindenképpen megfelel, tehát vitaindítóan. Azért vagyunk itt, hogy ezt a kérdést megvitassuk.

Szabó Miklós OVB tag

Én nem érzem azt, hogy annak a választópolgárnak, aki elé esetleg majd, vagy a népszavazást gyakorló polgárnak, aki elé ez a kérdés kerül, neki ilyen komoly ismeretekkel kéne rendelkeznie, hogy az országos költségvetésével meg annak a vonatkozásaival annyira tisztában kéne lennie, hogy amikor eldönti, hogy erre az egyszerű kérdésre igennel, vagy nemmel válaszoljon, akkor a döntésében ilyen ismeretek kellene, hogy befolyásolják. Ami pedig az alkotmánybírósági döntésre való hivatkozást illeti, arra csak az az egyszerű észrevételem van, hogy az eredeti állapot szerint egy újratárgyalásra kötelezte az Alkotmánybíróság a bizottságot, de nem értem, hogy ebből az egyszerű újratárgyalásból egy ilyen komoly, hogy mondjam, elméleti és bizonyos értelemben gyakorlati, jogi vitának kell kikerekednie. Én azt látom, hogy ez a kérdés már volt előttünk, akkor az OVB megtette az észrevételeit, ahhoz képest a kérdés feltevője átdolgozta a kérdését, úgy adta be elénk, úgy értem, hogy úgy dolgozta át, hogy az akkor felmerült kifogásokat kigyomláta a beadványából, a kérdéséből. Ezek után nem nagyon értem, hogy miről kell még vitatkoznunk? Én úgy vélem, hogy minden további nélkül támogatható a kérdés.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Én, ha lehet, az Évához intéznék egy kérdést. Én értem részben a hasonlatot az alkotmánybírósági határozattal kapcsolatban. Ott, ha jól értelmezem, az Alkotmánybíróság azt mondta, hogy a nyugdíjfeltételek közül nem lehet csak egyet kiemelni, és azt a népszavazás tárgyává tenni az összes többi kihagyásával, mert akkor az annyira leszűkíti az egészet, hogy a kérdés értelmezhetetlenné válik, hiszen számos más feltétele van még, vagy lehet a nyugdíjnak. Most itt nem nyugdíjról beszélünk, én ezt tudom, ez csak egy hasonló ügy a maga nemében, és pedig annyiban, hogy az eredeti szabályozás előírt-e még folyamatosan munkaviszonyban töltött időn kívül mást az álláskereső járadék folyósításához, illetve annak időtartamához. Tehát, hogy megvan-e ugyanaz a komplexitás itt, mint a nyugdíj tekintetében, számomra ez a kérdés. Akkor

tudom azt mondani, hogyha számos egyéb feltételtől függ ez még, akkor ez valóban hasonló, de hogyha csak ettől az egy dologtól, akkor nem tudom.

Dr. Bozsóki Éva OVB tag

Maga ez a kérdéskör egy rendkívül bonyolult szabályozást igényel. Ez az egy sor is, a módosított törvénynek az ide vonatkozó rendelkezése is egy nagyon bonyolult számsor következménye. Az álláskeresői járadék folyósításának leghosszabb időtartama 90 nap, nem erre utalnék, hanem az összes többi másra, tehát, hogy ennek a kiszámítási módjára. Itt, ha a tagok végig olvasták azt a jogszabályi levezetést, amit megküldtem a tegnapi nap folyamán nekik, akkor ebből jól látható, hogy egy nagyon bonyolult szabályozási rendszerről van szó. Úgy gondolom, hogy esetlegesen a népszavazás folyamán a választópolgároknak nagyon alaposan át kell tanulmányozni ennek a szabályozásnak a lényegét, hogy végül is dönteni tudjanak benne. Nem egy egyszerű kérdéstről van szó megítélésem szerint, hanem meglehetősen bonyolult, különösképpen a járadék fizetésének a mértékét nagyon bonyolult kiszámítani. Ez nemcsak a jelenleg, tehát a mától hatályos törvény alapján van így, hanem a korábbi évek gyakorlata is ugyanilyen bonyolult szabályozást alkalmazott.

Szabó Miklós OVB tag

Szeretném felhívni a figyelmet arra, amire a Kedves Tagtársunk itt hivatkozott, az új, mától érvényes törvényre. Nem 270 nap szerepel benne, hanem 90. Ha a törvényben ilyen egyszerűen egy mondatmal meglehet szabni valamit, akkor miért ne lehetne erről népszavazást kezdeni. Nem a választó, illetve a népszavazásban résztvevő állampolgár dolga az, hogy ezt a kíván eredményt a különféle hivatalok, jogalkotók hogyan fogják megoldani. Az nem az ő dolga. Az ő dolga az, hogy az itt megfogalmazott kívánalmat a saját megítélése szerint jónak, vagy támogatandónak, vagy elutasítandónak véli, ezért úgy fog szavazni, hogy igen vagy nem. Ennél többet nem kell megkövetelni attól, aki a népszavazáson majd részt fog venni.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Én, hogyha jól értem, akkor az Éva arra szeretett volna rámutatni, hogyan számítják ki itt az időtartamot. Az egy meglehetősen bonyolult és cizellált szabályozás. Ezt nem biztos, hogy egy karcapással ennyire le lehet egyszerűsíteni, bár ez megítélés kérdése. Akar-e még valaki hozzászólni?

Dr. Borbély Andrea OVB tag

Nekem csak egyetlen észrevételem van, hogy én nem tudom itt eldönteni, hogy valójában a beadványozó az valóban ezt a kérdést kívánta-e feltenni, mert itt a jogszabály szerint nemcsak a munkaviszony esetén válik jogosulttá álláskeresői járadékra az illető, hanem itt azért ebben a jogszabályban a munkaviszonyon kívül a közfoglalkoztatásra jogviszonyban töltött évek, illetőleg egyéni és társas-vállalkozói tevékenységet folytató személyeknek is jár ez a fajta járadék, és ezen a ponton viszont nem értem, hogy miért csak a munkaviszonyt emeli ki a beadványozó. Nekem inkább ilyen szempontból okoz aggályt.

Szabó Miklós OVB tag

Én úgy vélem, hogy itt megint túlmegyünk egy olyan határon, amit igaziból, ahogy szokták mondani, az egyszerű állampolgárnak nem kell tudnia. A kérdésfeltevés arról szól, hogy aki olyan bármilyen jogszerző jogviszonyban vesz részt, aminek alapján álláskeresői járadék folyósítását lehet megítélni, hogy arra vonatkozik a kérdés, nem pedig arra, hogy azt milyen vállalkozási formában, vagy milyen foglalkoztatási formában szerezte, teljesen indifferens. A kérdés szándéka, az már a múltkor, mikor ugyanezt a kérdést tárgyaltuk, akkor is teljesen egyértelmű volt mindannyiunk számára. Az a szándék, hogy ne 90 nap legyen, hanem 270, és azt hogyan legyen megszerezni, azt a megfelelő jogi eljárások, illetve jogszabályalkotások alapján

kell majd eldönteni a szakembereknek. Itt most, egy úgymond egyszerű állampolgárnak a véleményét kéri a kérdés, csak erről szól. Az, hogy milyen formában éli meg azt a jogszerző tevékenységet, az szerintem, teljesen indifferens.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Ha ehhez kapcsolódhatok, én azért mondtam, csak nem olyan részletesen, mint Andrea, hogyha ez a kérdés így átmegy, akkor ez részben szűkítést fog tartalmazni, mert csak munkaviszony alapján lehet azért ilyen járadékot fizetni, nem véletlenül tartalmazza a jogszabály az egyéb kategóriákat. Itt a kérdésben az sincs benne, hogy munkaviszony van, vagy munkavégzési kötelezettséggel járó egyéb jogviszony van, és akkor ide jönnek a vállalkozási jogviszonytól kezdve számos más dolog. Nem említve, hogy a törvény olyan kategóriát is tartalmaz, hogy vannak egyéb kizáró feltételek, amikor valaki mégsem fizet, hanem egyébként valamilyen járadékot kap, és nem ő fizet járulékokat, az is egy kivett kategória. Egyébként a munkaviszony esetén valóban meghosszabbodna 270 napra a 90 napról. De más kategóriában viszont elzárna ezt az utat, hogyha ez elfogadásra kerülne. Tehát ennyiben lehet azt mondani, hogy ki hogy gondolta ezt, hogy a kérdés mit fog jelenteni, de jogilag ez valójában ezt jelenti. Egy kettősséget tartalmaz, az időtartamra nézve egy hosszabbítást, de a jogosultak körére nézve a törvényt figyelembe véve, meg az egyéb jogszabályokat is, akármilyen járuléki jogszabályt megnézünk, az pedig szűkítést. További hozzászólás van-e? Ha nincsen, akkor szavazásra teszem fel a kérdést. Ki az, aki a kérdés hitelesítését támogatja? 1 fő. Ki az, aki ellenzi? 6 fő. Megállapítjuk, hogy 6:1 arányban a kérdés hitelesítését az Országos Választási Bizottság megtagadta az elhangzott indokok alapján, amely gyakorlatilag egyértelműségi problémák, amelyek szerintem itt elhangzottak.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A 2. kérdést szintén ugyanaz a magánszemély nyújtotta be. Az aláírásgyűjtő ív a formai követelményeknek megfelel, és az íven a következő kérdés található:

- 2. „Egyetért-e Ön azzal, hogy az álláskeresői járadék összege a népszavazást követő naptári év január 1-jétől ne lehessen alacsonyabb az álláskeresővé válást megelőző 12 havi átlagkereset 80%-ánál?”*

Dr. Bozsóki Éva OVB tag

Ezt a kérdést ismételtén én kaptam meg. Álláspontom szerint ebben a kérdésben a beadványtevő a minimum időt szabja meg 12 hónapban a munkaviszonyban eltöltött idő tekintetében, mely időszak alapjául szolgál az álláskeresői járadék kiszámításánál. Itt beemeltem a mától hatályos törvény ide vonatkozó részét, hogy milyen szabályok szerint számítják ki az álláskeresővé válás járadékát. Tulajdonképpen itt a 60%-ról 80%-ra emelné, a havi átlagkereset 80%-ára emelné a törvény szerinti 60%-ot a beadványozó. A fentiekből is kitűnik, hogy a kérdés alapját képező járadék összegének kiszámítása bármely hatályban lévő törvény alapján is rendkívül bonyolult, ez igaz a korábban hatályban levő törvényre is. Alapos szakmai ismereteket tételez fel bárki számára, aki ebben valójában alapos megfontolás után szeretne dönteni. A kérdés feltevőjének is nyilvánvalóan az volt a szándéka, hogy a járadék összegének kiszámítását egyszerűvé tegye, és feltételezhetően emelje annak mértékét. A kérdésből azonban egyértelműen nem állapítható meg, hogy napi vagy havi elszámolás eredményeként állapítaná meg a törvény a járadék összegét maximum 12 havi átlagkereset 80%-ában. Itt is utalnék arra, hogy rendkívül bonyolult szabályozásról van szó, amelyre igennel vagy nemmel álláspontom szerint egy ilyen háromsoros kérdésre nem lehet megválaszolni. A beadványozó kérdése arra vonatkozólag fogalmaz meg konkrét kérdést, hogy az álláskeresői járadék napi, vagy havi összegének megállapítására, megváltoztatására irányul a kérdése. Álláspontom szerint a feltett kérdést hitelesíteni nem lehet, mert nem felel meg a törvényben előírt egyértelműség követelményének, amely azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lenni, ahhoz, hogy a

választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni. Már magából a feltett kérdés tartalmából ki kell derülnie, hogy a választópolgár aláírásával, illetve szavazatával milyen kérdést támogat.

Szabó Miklós OVB tag

Szeretném emlékeztetni a Tisztelt Tagtársakat, hogy ennek a kérdésnek az eredeti változatának a tárgyalásakor nem volt ennyire szakszerű az elutasítás. Gyakorlatilag egy egyszerű dátumhoz kötésnek a problémáját emlegettük annak idején, illetve mondjuk úgy, hogy a bizottság utasította el, én nem. Itt megint azt történt, ahogy Bozsóki Éva tagtársam nagyon helyesen értékelte, hogy mi lehetett a szándéka a beadványozónak. Igen, teljesen egyértelmű, már az első változatban is az volt a szándék, hogy a régebbi, ha úgy tetszik, eddig viselt törvénytől az új szűkítő törvény ne térjen el. Igen, valóban ez a szándék, maradjon meg az a kedvezőbb helyzet a munkavállaló számára, ami eddig volt. A mostani, ahogy Éva idézte is, lényegesen alacsonyabb százalékot állapít meg, és ez a munkavállaló szempontjából egyáltalán nem mindegy. Ami pedig az ismét felvetett állampolgári ismereteknek a hiányát illeti, amit Éva hiányol a népszavazáson majd a résztvevőkkel kapcsolatban, ehhez csak azt tudom mondani, hogy valószínűleg nem sokunknak az összes ujjja kellene ahhoz, hogy összeszámoljuk azokat, akik ezekkel a kérdésekkel munkavállalói, munkaadói és jogi és egyéb szempontokból annyira tisztában lennének. Aki részt vesz népszavazáson, azok közül, talán mondjuk 20-30 lenne, aki ezekkel a kérdésekkel, amit Éva hiányol, tisztában lenne. Szerintem, aki nem funkcionális analfabéta, erre a kérdésre borzasztóan egyszerűen tud válaszolni. Azt mondja, hogy igen, vagy azt mondja, hogy nem. Én szerintem ennél többet követelni népszavazáson részt vevő állampolgártól nem lehet. Ennél egyértelműbb nem lehet egy kérdés. Én a kérdés a kérdés hitelesítését javaslom, és támogatom.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Nem ennyire egyszerű a dolog - az a véleményem - amennyire a Miklós gondolja. Az kétségtelen, hogy első ránézésre erre a kérdésre igennel, vagy nemmel lehet válaszolni, de a kérdésben számos probléma rejlik. Az egyik például az, hogy az átlagkeresetről beszélünk, de a kérdésből nem derül ki, hogy kinek az átlagkeresetéről. Lehet feltételezni, hogy maga a járadékkérőnek az átlagkeresetéről, de nem feltétlenül. Ez a kérdésben nincsen benne. Lehetne valamiféle összevont, képzelt átlagkereset is, ez például egy probléma. A következő probléma az, hogy a jelenleg hatályos törvény nem beszél ilyen átlagkeresetről, és nem is az a járadék alapja. A jelenleg hatályos törvény 26. §-a különböző, illetve gyakorlatilag az 1977. évi LXXX. törvényen alapuló járulékfizetésre vonatkozik, és egy járulékalap az, ami alapot képez a számítás alapjául. Ez itt konkrétan meg van határozva, hogy milyen járulékokat kell figyelembe venni, és az is meg van határozva, hogy a járadékkérő által fizetett járulékokat kell figyelembe venni. Ehhez képest itt még ez sincs meghatározva a kérdésben, hogy kinek az átlagkeresetéről van szó, és az is bizonytalan fogalom, hogy mi ez az átlagkereset. A munkajogban elképzelhető, hogy van olyan rendelkezés a Munka Törvénykönyvében, amely meghatározza, hogy mi a munkajogi átlagkereset. Ennek is egyébként viszonylag cizellált kategóriái vannak, függetlenül attól, hogy az elmúlt 4 negyedévben dolgozott-e folyamatosan a jó ember, vagy sem. Itt viszont ez a jogszabály, mivel nem beszél ilyen fogalomról, nem határoz meg átlagkeresetet. Ennek megfelelően a kérdés tartalma nem világos, nevezetesen, hogy mit értünk itt átlagkereseten. Tehát az egyértelműség hiánya az sajnálatos módon, vagy csak megítélés kérdése, a kérdéssel kapcsolatban szerintem felvethető ezek miatt. Köszönöm szépen. Kinek van még hozzáfűznivalója? Miklós parancsolj.

Szabó Miklós OVB tag

Köszönöm Elnök Úr! Kénytelen vagyok reagálni. Nagyon összefogott és meggyőzőnek hat ez az érvelés, de mégsem valós, tekintettel arra, hogy aki majd válaszolni fog az esetleg kiírt népszavazási kérdésre, annak, ahogy már az előbb is kifejtettem, halvány fogalma sincs erről. Nem is az ő dolga, hogy ezt tudja, hanem azoknak, akik a népszavazás eredményétől függően,

akikre a népszavazás kötelezettséget ró, azoknak a dolga, hogy ezeket a rejtélyes kérdéseket felfejtsék, megállapítsák, hogy hogyan kell ezt rendbe tenni, hogyan kell majd módosítani a törvényt, hogy a népakarat érvényesüljön. Ez nem a beadványozó dolga. Továbbá, arra is szeretném emlékeztetni a Tisztelt Tagtársaimat, hogy száMt.alan olyan indoklása volt az Országos Választási Bizottságnál a kérdés elutasítása esetén, hogy túl bonyolult a kérdés. Amit Elnök Úr az előbb itt felsorolt, hogy miért nincs benne ez, miért nincs benne az, miért nincs benne amaz, ha ez mind benne lenne a kérdésben, akkor az lenne a legegyszerűbb válasz, hogy ez túl bonyolult, ebből nem érti meg senki, hogy mire gondolnak. Lenne még egy észrevételem, de azt egyelőre megtartom magamnak. Mindenesetre nem tudok egyetérteni Elnök Úr fejtegetésével, és én továbbra is a támogatás mellett fogok dönteni. Köszönöm.

Dr. Borbély Andrea OVB tag

Én annyiban tudok egyetérteni az Elnök Úrral, hogy valóban a hatályos jogszabály szerinti számítási alap ebben a bizonyos járulékalappal számol, és a kérdés az pedig egy egészen más mértékegységet vesz alapul, az átlagkeresetet. Ugyanakkor a Miklóssal meg annyiban tudok egyetérteni, hogy valójában mi zárja ki azt, hogy másfajta mértékegységgel számoljunk egy-egy ilyen álláskeresési járadék összegének megállapításánál. Én azt mondom, hogy itt valójában a mértékegység változik, ebben a tekintetben, az pedig nem kizárt dolog, hogy egy újfajta számítási alap bevezetésére kerülhessen sor. Én ilyen szempontból nem érzem az egyértelműség hiányát. Az egyértelműség hiányát viszont abban érzem, amit az Elnök Úr is megerősített, hogy kinek az átlagkeresetéről van szó. Tehát egy általános átlagkeresetről van szó, egy átlagértéket állapítanak, vagy éppen a jogosultnak az átlagkeresetéről, tehát én csak ebben a tekintetben látom az egyértelműségnek a hiányát. Ha nézzük a kizárt tárgyköröket, olyan tekintetben sincs semmiféle, vagy nem lehet semmiféle aggályom. Én ezt a kérdést úgy élem meg, hogy egy mértékegység-változás bevezetését indítványozza, és ezen új mértékegység alapján kéri a megállapítását az álláskeresési járadék összegének. De mondom, az egyértelműségi hiányt azért látom a kérdésben.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Véleményem szerint az átlagkereset sem egy egzakt fogalom, bár a törvényhozó ki tudná találni, hogy mit mondjon, hogy mi az az álláskereset, de ezt nagyon sokféleképpen lehet értelmezni. Korántsem biztos, hogy a törvényhozó úgy értelmezné, ahogy azt a kérdésfeltevő gondolná, hiszen ebből ez nem derül ki. Csak a munkajogban legalább kétféle módon számolnak, lehet, hogy nem mindenhol átlagkeresetnek nevezik a hasonló fogalmakat. És még nyilván lehetne harmadik, meg negyedik- féleképpen is ezt számolni.

Szabó Miklós OVB tag

Köszönöm szépen. Csak azt szeretném mondani, hogy az én elmémet nem a jogi egyetemen edzették, ezért én úgy vélem, hogy ebből a mondatból teljesen egyértelmű, hogy kinek az átlagkeresetéről van szó. Annak az átlagkeresetéről van szó, aki álláskeresővé válik, mert az álláskeresővé válást megelőző 12 havi átlagkereset 80%-áról beszélünk. Hogy merül fel itt egy ilyen általános átlagkereset, vagy a 100 leggazdagabb magyar átlagkeresete, vagy a hajléktalannak az átlagkeresete. Nem erről van szó, hanem arról a személyről, akinek az álláskeresési járadékot meg kell állapítani. Az valahol dolgozott, valamilyen jogviszonyban, teljesen egyértelmű, hogy róla van szó. Az lehet ma ennyi, másik embernél annyi, a harmadiknál amennyi attól függően, hogy öneki mennyi volt az álláskeresővé válása előtti 12 hónapi keresetének az átlaga. Én nem értem, hogy ezt miért nem lehet érteni. Azt hiszem, még nincs késő, én is beiratkozom a jogi egyetemre. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Még valaki? Ha nem, akkor szavaznánk. Ki az, aki a kérdés hitelesítését támogatja? 1 fő. Ki az, aki ellene? 6 fő. Megállapítom, hogy 6:1 arányban a kérdés hitelesítését az Országos Választási Bizottság megtagadta.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A 3. kérdést ugyanaz a magánszemély nyújtotta be. Az aláírásgyűjtő ív megfelel a formai követelményeknek, és azon a következő kérdés található:

3. *„Egyetért-e Ön azzal, hogy a tankötelezettség továbbra is annak a tanévnek a végéig tartson, amelyben az érintett személy a 18. életévét betöltötte?”*

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönöm szépen. Ennek nem tudom, hogy volt-e, illetve jelen van-e a korábbi előterjesztője? Viszonylag egyszerű kérdéstről van szó. Ezt már tárgyaltuk. Továbbra is kitétel nélkül volt az előző kérdés. Ezt azért utasítottuk el, mert a jelenlegi szabályozás fenntartásra irányult anélkül, hogy ezt elárulta volna a kérdésfeltevő. Van-e valakinek hozzáfűznivalója? Ennek Litresits András volt korábban az előterjesztője, jelenleg nincs jelen. Kérdezem, hogy van-e valakinek hozzáfűznivalója a kérdéshez? Lát-e olyan indokot, amely a kérdés hitelesítését akadályozná? Nincsen hozzászólás. Ha nincsen, szavazásra teszem fel a kérdést. Kérdezem, hogy ki az, aki a kérdés hitelesítését ebben a formában támogatja? Ez 6 fő. Ellene 1 fő. Megállapítom, 6:1 arányban a kérdést hitelesítettük.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság. A 4. kérdést ugyanaz a magánszemély nyújtotta be. Az ív megfelel a formai követelményeknek, és a következő kérdést tartalmazza.

4. *„Egyetért-e Ön azzal, hogy 100 napnál hosszabb próbaidőt munkaviszony esetében ne lehessen kikötni?”*

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Itt van az anyagban az előzetesen korábban tárgyalt kérdés, és az azzal kapcsolatos dolgok. Kérdezem, kinek van a kérdéssel kapcsolatban észrevétele, hozzáfűznivalója? Lát-e valaki megtagadási indokot a kérdés kapcsán? A kérdés viszonylag rövid, egyértelműnek tűnik, munkajogban is ismert kategóriáról beszél. Nincsen észrevétele senkinek, szavazzunk. Ki az, aki a kérdés hitelesítését támogatja? 6:1 arányban a kérdés hitelesítését támogattuk. Köszönöm szépen. Nézzük a következőt.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! Az 5. kérdést még mindig ugyanaz a magánszemély nyújtotta be. Az ív a formai követelményeknek megfelel, és azon a következő kérdés olvasható.

5. *„Egyetért-e Ön azzal, hogy a munkaidőkereten felül végzett munkáért járó bérpótlék mértéke ne lehessen alacsonyabb a személyi alapbér negyvenöt százalékánál?”*

Dr. Sasvári Róbert OVB elnökhelyettes

Nem én voltam a múltkori előterjesztő, de hasonló volt az enyém is, és akkor tájékoztatásként mondtam el a jegyzőkönyvnek, hogy a Munka Törvénykönyvben nem a személyi alapbérrel számol ennél a kérdésnél, hanem munkabérrel. A személyi alapbérnek a fogalma, az sokkal szűkebb, mint a munkabér fogalma, mert a munkabérbe beletartozhatnak egyéb juttatások is, ami munkabérszerű juttatás. Tulajdonképpen itt ugyanazt állapíthatjuk meg, hogy a kérdést feltevő

szűkíteni akarja a jelenleg hatályos szabályozást. Nem tudom, hogy ez volt-e a szándéka, de ezt meg kell állapítanunk, hogy a mai szabályozás kedvezőbb azzal, hogy a munkabérrel számoljon. Nem tudom, hogy a személyi alpbér és a munkabér között különbséget tesz-e, ez sajnos nem derül ki a kérdésből.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Ha lehet, akkor én ezt annyiban kiegészíteném, hogy itt végül is a túlmunkának csak egy kategóriájáról beszél maga a kérdés. Kérdés, hogy akkor mi van az alapesettel? A munkaidőkeret alkalmazása a munkáltatóknál kivételes dolog szerintem, az alapeset az, hogy nincsen munkaidőkeret. Ha nincsen munkaidőkeret a jelenlegi Munka Törvénykönyve tartalmazza arra a rendelkezést, maga a kérdés pedig csak a munkaidőkerettel összefüggésben taglalja ezt a kérdést. Számomra legalábbis valamilyen szinten kérdés, hogy akkor mi van az alapesettel. Azt akkor nem érinti a kérdés, és azt bárhogyan szabályozhatja a törvényhozó, vagy a jelenlegi kérdés az egy megszüntetendő, és a munkaidőkeretre nézve maradjon meg ez a szabályozás, tehát számomra felmerül az a kérdés, hogy mi van az egész dolog mögött, illetve nem is az a lényeg persze, hogy mit is ért ezen a kérdésfeltevő, hanem, hogy a kérdés ebből a szempontból egyértelmű-e részben az állampolgár számára, részben pedig a jogalkotó számára, hogy egy ilyen népszavazás esetén mi a teendő. Hogyan nyúljon hozzá ahhoz a paragrafushoz, amely ezt a Munka Törvénykönyvében taglalja, hiszen még egyszer mondom, maga az alapeset nem ez. Én csak most hangosan gondolkodom, és felvettem ezt a problémát. Nem tudom, kinek mi a meglátása? Miklós parancsolj.

Szabó Miklós OVB tag

Köszönöm Elnök Úr! A hangosan gondolkozásodból nekem is támadt egy gondolatom. Csak nem értem a kérdésedet. Mi az, hogy alapeset? Te hogy érted ezt, mert ezt nem értem, amire Te hivatkozol.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Az alapeset az az, hogy a munkaügyi osztály szerinti napi munkaidőt meghaladóan végzett munka esetén a bérpótlék mértéke meghatározott %. Ez az alapeset, és a munkaidőkereten felül végzett munka, az már egy másik kategória.

Szabó Miklós OVB tag

Itt a másik kategóriáról, tehát a munkaidőkereten felül végzett munkára utal a kérdés, de szerintem egyértelmű, mert akinek mondjuk a munkaidőkerete napi 4 óra, akkor a napi 4 órán felül végzett munkaidőre vonatkozik, akinél a napi 6 óra, annál a 6 órán felülire vonatkozik, akinek napi 8 óra, annak az afölötti részére vonatkozik. Lehet, hogy bennem van a hiba, de én értem.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Én is értem a magam nevében, csak én azt nem értem még egyszer mondom, hogy az alapesetről a kérdés nem szól, csak egy ahhoz képest szerintem ritkábban előforduló esetről. Mi történjék akkor az alapesetről, azt ki fogja kitalálni, akkor arra nem vonatkozik ez a kérdés, és akkor ott nyilván a törvényhozó azt csinál, amit akar, erre meg a népszavazás szerinti döntést kéri a kérelmező. Másvalakinek van-e még hozzáfűznivalója kérdéshez. Két probléma merült fel, a bér- és a személyi alpbér a kérdése, amelynek kapcsán a kérdés, hogy a két fogalom eltér, és hogy a kérdés mire irányul. Ez volt még, de ezt csak megjegyzésképpen mondom. Mehet, szavazhatunk? Jó. Ki az, aki a kérdés hitelesítését támogatja, 1 fő. Ki az, aki ellenzi? 6 fő.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A 6. kérdést szintén ugyanaz a magánszemély nyújtotta be. Az aláírásgyűjtő ív a formai követelményeknek eleget tesz, azon a következő kérdés található:

6. *„Egyetért-e Ön azzal, hogy a munkaidő-beosztás szerinti pihenőnapon végzett munkáért járó bérpótlék mértéke, abban az esetben, ha a munkavállaló nem kap másik pihenőnapot, továbbra se lehessen alacsonyabb a személyi alapbér száz százalékánál?”*

Dr. Sasvári Róbert OVB elnökhelyettes

Itt megint a személyi alapbér és a munkabér problematikáját említeném. Igaz, hogy az előző kérdésfeltevéshez képest kiegészítette a beadványozó azzal, hogy a jelenlegi szabályozás megtartására irányul a kérdése. Viszont a jelenlegi szabályozás nem személyi alapbért, hanem munkabért használ, tehát a munkabér 100%-át, szerintem így megtévesztő, és nem megy át az egyértelműsége a kérdés.

Szabó Miklós OVB tag

En mély tisztelettel adózom a kreativitásnak minden szempontból, akár még a jogászi kreativitásnak is, de ezt tényleg nem értem. A múltkor csak az volt a hiba, hogy nem nevezte meg a beadványozó, hogy a meglévő állapot fenntartását kívánja. Most kijelenti, igen, továbbra is a meglévő állapot fenntartását kívánom, akkor ez volt az elutasítási indok, hogy nem jelezte, most jelzi, most akkor miről beszélünk? Köszönöm.

Dr. Sasvári Róbert OVB elnökhelyettes

Arra emlékszel rosszul Miklós, tény, hogy az elutasításnak az indoka ez volt, hogy nem volt benne a továbbra is, viszont én a jegyzőkönyvbe elmondtam akkor is a véleményemet a személyi alapbér és a munkabérnek a különbségéről. Tényleg akkor a döntésben nem volt szerepe, csak tájékoztatásul mondtam el a beadványozónak, hogyha olvassa a jegyzőkönyvet, akkor szabatosabban tudja legközelebbre megfogalmazni a kérdését. Most viszont ez így, hogy benne van a továbbra is, így ez problémaként merül fel, hogy a jelenlegi szabályozás az nem a személyi alapbérrel számol.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Van egy kettősség, egyrészt továbbra is 100%. A másik viszont az, hogy közben pedig a kérdés szóhasználata annyiban kedvezőbb, hogy a személyi alapbér az egy jelentősen szűkebb kategória, mint a munkabér, ennyiben ez a dolgozók számára egyébként kedvezőtlenebb. Ráadásul együtt a kérdés még kevésbé értelmezhető, hiszen jelenleg a munkabér az alapja a számításnak, nem pedig a személyi alapbér. Ennyiben felvethető szerintem is az egyértelműségi probléma, akárhogy is nézzük. Ki kíván még hozzászólni a kérdéshez? Nincs több jelentkező, akkor szavaznánk. Kérem, aki a kérdés hitelesítését támogatja? 1 fő. Ki az, aki ellenzi? 6 fő. Megállapítom, hogy 6:1 arányban a kérdés hitelesítését megtagadtuk, illetve az indokok elhangzottak. Köszönöm szépen.

(A kérdés tárgyalása folytatódik a jegyzőkönyv 14. oldalán)

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A 7. kérdést ugyanaz a magánszemély nyújtotta be. A kérdés a következőképpen hangzik:

7. *„Egyetért-e Ön azzal, hogy a 2011. január 1-ig jogszerűen megszerzett nyugdíjjogosultságot az Országgyűlés a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 70/E. § (3) bekezdésének végrehajtása során ne vonja el?”*

Az aláírásgyűjtő ív a formai követelményeknek megfelel.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Pozsár-Szentmiklósy Zoltán volt ennek korábban az előterjesztője. Nincs most jelen. Szerintem emlékszünk arra, amit ő ennek kapcsán előadott. Kérdezem, hogy ki kíván szólni? Jó, ha nem kíván, akkor én hadd mondjak két mondatot. Ezt a kérdést szerintem már egy-két változatban tárgyaltuk mostanában. Az Országgyűlés hozott egy alkotmányos jogszabályt, az Alkotmány 70/E. §-át, amely lehetővé tette azt, hogy bizonyos körülmények között a már megszerzett nyugdíjjogosultságot korlátozni lehessen, hozzá lehessen nyúlni. A kérdés az ettől függetlenül arra irányulva, valamilyen szinten, hogy ezt az Országgyűlés mégse tegye. Bevallom férfiasan, ha egyszer van egy ilyen alkotmányos rendelkezés, akkor nem tudom, hogy ezt az Országgyűlés hogy tudná egyébként megcsinálni, hogy ez mégse működjön így, de mindenesetre számomra ez ennyiben burkolt alkotmánymódosításnak tűnik, és pedig annak a paragrafusnak a módosítása, mely a kérdésben szerepel is. A kezdeményező kíván szót kérni. Neki megadjuk a szót, hallgatjuk.

K. G. kezdeményező

Tisztelt Bizottság! Köszönöm a szót. Én csak amellet szeretnék érvelni, attól, hogy egy alkotmánymódosítás lehetővé tesz bizonyos politikai döntéseket, attól egy olyan típusú népszavazási kezdeményezés, ami arra szólítja fel a törvényhozást, hogy ezeket a lépéseket ne tegye meg, ez semmilyen módon nem jelenti az alkotmányos szabályok módosítását. Egyszerűen arról van szó, hogy az Alkotmány kinyit egy politikai lehetőséget, és a népszavazási kezdeményezés arra vonatkozik, hogy ezzel a politika ne éljen. Én nem látom be, hogy milyen értelemben lenne ez alkotmánymódosítás, hiszen erre vonatkozik az újonnan beadott kérdésünk is. Éppen azt mondjuk, hogy ezt az alkotmánymódosítást, ennek a végrehajtása, érvényesítése során, a törvényhozó hatalom ne éljen bizonyos lehetőségekkel. Én azt gondolom, hogy ettől még az alkotmányos szabály, az alkotmányos lehetőség nyitva áll, ezzel szemben van egy nem alkotmányos, hanem a népszavazás által artikulált politikai vélemény, hogy ezzel a lehetőséggel a politika ne éljen. Én nem tudom, hogy ez miben módosítaná az Alkotmányt.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Mivel én hoztam fel ezt az indokot, ezért hadd kíséreljek meg erre válaszolni. Az Országgyűlés, mint szuverén hatalom megteheti azt, hogy az Alkotmány ezen paragrafusától függetlenül azt tesz, amit akar. Hoz ténylegesen olyan törvényt és jogszabályt, amely ezeket a jogokat korlátozza, vagy nem hoz. Ez egy dolog, ez szerintem hatalmában és módjában áll. Megint másik dolog az, hogy a magyar jogrendszerben lehet-e népszavazást kitűzni abban a kérdésben, hogy ezt kényszerítő erővel a népszavazás elrendelje. Szerintem ez utóbbit nem lehet megtenni. Számomra ez ennyit jelent csupán.

Szabó Miklós OVB tag

Köszönöm Elnök Úr! Csak szeretném emlékeztetni a Tisztelt Bizottságot arra, hogy ezt a kérdést igen alaposan kivesézte a bizottság a múltkor. Én akkor azt éreztem, hogy erre a kérdésre, amit most Elnök Úr újra kihangsúlyozott, teljesen egyértelmű és meggyőző választ adott Pozsár-Szentmiklósy Zoltán. Éppen arra mutatott rá, hogy nem jelenti az Alkotmányban rögzítettek szűkítését az, hogyha egy ilyen kérdés kapcsán pusztán csak arra szólítja fel az Országgyűlést az állampolgár, hogy egy bizonyos lehetőséggel ne éljen. Nem akarok ebbe most hosszabban belemenni, mert ez annak idején elég részletesen, és hosszú ideig volt tárgyalva. Én úgy vélem, hogy Elnök Úr most nem jól látja ezt a kérdést, és ezért a kérdés hitelesítése mellett törnék lándzsát. Aztán majd, ha az Alkotmánybíróság úgy dönt, hogy butaságot mondtam, akkor majd el fogja utasítani.

Dr. Bozsóki Éva OVB tag

Én is éppen a Pozsár-Szentmiklós Zoltánra hivatkoznék, aki éppen ezt a tárgykört nagyon részletesen kifejtette, és az írásos anyaga mellékelve van a jelenlegi ülés anyagához, amelyben egyértelműen azt javasolja, hogy az Országos Választási Bizottság a népszavazásra felvett kérdés hitelesítését a burkolt alkotmánymódosítás tilalmára tekintettel tagadja meg. Szerintem egyértelműen végig kitartott ezen álláspontja mellett.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Így is szavazott emlékeim szerint. További észrevétel van-e? Ha nincsen, akkor szavaznánk. Ki az, aki a kérdés hitelesítését támogatja? 1 fő. Ki az, aki ellenzi? 6:1 arányban a kérdés hitelesítését az OVB megtagadta az elhangzott indokok alapján. Nézzük a következő kérdést.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A következő kérdést ugyanaz a magánszemély nyújtotta. Az aláírásgyűjtő ív a formai követelményeknek megfelel, és azon a következő kérdés található:

8. *„Egyetért-e Ön azzal, hogy az álláskeresői járadék folyósításának leghosszabb időtartama 260 nap legyen?”*

Dr. Bozsóki Éva OVB tag

Én kaptam ezt a kérdést is, és az általam elkészített kidolgozott anyagban gyakorlatilag hozzacsatoltam az első kérdéshez, hiszen rendkívül sok a két kérdés közötti hasonlóság, és továbbra is csak ugyanazt tudom elmondani, amit az első kérdés kapcsán kifejtettem. Az általam kifejtetteket figyelembe véve mérlegelje a bizottság, hogy támogatja, vagy elveti a kérdést.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Ki kíván ehhez hozzászólni? Végül is a kérdés arra irányul, hogy jelenleg az álláskeresői leghosszabb időtartamára járadék folyósítható, az, hogy ezt, milyen alapon kell, vagy lehet meghatározni, az nyilván más kérdés, az a törvényhozóra van bízva tekintetben. Van-e valakinek észrevétele amit elő kíván adni mielőtt szavazunk? Ha nincsen, akkor szavazunk. Kérdezem, hogy ki az, aki a hitelesítését támogatja? 4 fő. Ellenzék: 3 fő. Akkor 4:3 arányban a kérdést hitelesítettük.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A 9. kérdés következik. Magánszemély nyújtotta be, hasonlóan az előzőekhez. A formai követelményeknek az ív megfelel, és az íven a következő kérdés található:

9. *„Egyetért-e Ön azzal, hogy a munkáltató továbbra is köteles legyen a rendes felmondást megindokolni?”*

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Emlékeim szerint a kérdést a „továbbra is” kitétel nélkül megtárgyaltuk, akkor annak hiánya miatt utasítottuk el gyakorlatilag. Kérdezem, hogy kinek van észrevétele, hozzáfűznivalója a kérdéshez? Viszonylag egyszerű kérdéstről van szó, nincsen hozzáfűznivaló, akkor szavazunk. Ki az, aki a kérdés hitelesítését támogatja? Megállapítom, hogy egyhangúlag a kérdés hitelesítését az OVB támogatta. Köszönöm.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! Ugyanez a magánszemély nyújtotta be a 10. kérdést is. A kérdés a következőképpen hangzik:

10. „Egyetért-e Ön azzal, hogy a munkáltató továbbra is köteles legyen a rendkívüli felmondást megindokolni?”

Az ív a formai követelményeknek megfelel.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Az előzőhöz hasonló, végül is a kérdés ez rendkívüli felmondásról van szó. Van-e valakinek hozzáfűznivalója a kérdéshez? Lát-e valaki megtagadási indokot, problémát a kérdéssel. Ha nem, akkor szavazunk. Ki az, aki a kérdés hitelesítését támogatja? Köszönöm, megállapítom, hogy 7 igen szavazattal támogattuk a kérdést, és hitelesítettük.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A 11. kérdés következik, még mindig ugyanaz a benyújtó személye. Az ív eleget tesz a formai követelményeknek, és azon a következő kérdés található:

11. „Egyetért-e Ön azzal, hogy a munkáltató rendes felmondásának indoka továbbra is csak a munkavállaló képességeivel, a munkaviszonnyal kapcsolatos magatartásával, illetve a munkáltató működésével összefüggő ok lehessen?”

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

A Munka Törvénykönyvének egyik bekezdésére kérdez rá azzal, hogy benne van a kérdésben, hogy ennek a megerősítésére irányul. Korábban e nélkül tárgyaltuk és utasítottuk el a kérdést. Van-e valakinek hozzátennivalója, bármiféle problémája a kérdéssel? Ha nincsen, akkor szavazunk. Kérdezem, hogy ki az, aki a kérdés hitelesítését támogatja? Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy 7 igen szavazattal a kérdést hitelesítettük.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A 12. kérdésnél ugyanaz a benyújtó személye. Az ív megfelel a formai követelményeknek, és a következő kérdést tartalmazza:

12. „Egyetért-e Ön azzal, hogy a munkáltató rendes felmondása esetén a felmondási idő továbbra is legalább 30 nap legyen?”

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Az előzőhöz hasonló a kérdés. Itt a Munka Törvénykönyve (MT.) egy paragrafusára kérdez rá ez a kérdés, annak a megerősítését kéri. Van-e valakinek észrevétele a kérdés kapcsán? Ha nincsen, akkor szavazzunk. Kérdezem ki az, aki a kérdés hitelesítését támogatja? Köszönöm. Megállapítom, hogy 7 igen szavazattal a kérdést hitelesítettük.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A 13. kérdés következik. A benyújtó személye ugyanaz. Az ív megfelel a formai követelményeknek, és a következő kérdés található az íven:

13. „Egyetért-e Ön azzal, hogy a munkáltató rendes felmondása esetén a felmondási idő felére a munkáltató a munkavállalót a munkavégzés alól köteles legyen felmenteni?”

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönöm szépen. Kérdezem, hogy kinek van észrevétele a kérdés kapcsán? Megjegyzem, hogy számomra első látásra úgy tűnik, hogy ez viszont annyiban hasonlít is, meg nem is az előzőekhez, hogy ez a jelenlegi szabályozás-fenntartásra irányul, de annak elárulása nélkül, hogy ezt célozná,

ezt az első körben elutasítási indokként kezeltük. Van-e valakinek észrevétele a kérdéshez, az általam elmondottakhoz, bármihez, ami ide kapcsolódik.

Dr. Sasvári Róbert OVB elnökhelyettes

Csak az OVI-hoz lenne kérdés, hogy ez a kérdés is benne volt a múltkor is, továbbra is, mert ilyen most sem szerepel benne, a jelenlegi szabályozásra utal. Ugyanarról a kérdéstről van szó, vagy pedig más? Ugyanarról, amit elutasítottunk. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Ugyanezt a kérdést már korábban tárgyaltuk. Szavazzunk. Ki az, aki a kérdés hitelesítését támogatja? 1 fő. Ki az, aki ellenzi? 6 fő. Megállapítom, hogy 6:1 arányban ennek a kérdésnek a hitelesítését megtagadtuk a már korábban is elhangzott indokaink alapján. Köszönöm.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

A 14. kérdés következik. Benyújtó személye ugyanaz, az ív megfelel a követelményeknek, és az íven a következő kérdés található.

14. *„Egyetért-e Ön azzal, hogy a munkáltató rendes felmondása esetén a felmondási idő alatt a munkavégzés alól felmentett munkavállalót továbbra is átlagkeresete illesse meg?”*

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Ez szintén az MT. egyik paragrafusára, illetve egy bekezdésére kérdez rá, annak a megerősítését célozza, ez a kérdésben is benne van. Kérdezem, hogy van-e valakinek a kérdéshez észrevétele? Ha nincsen, akkor szavazunk. Kérdezem, hogy ki az, aki a kérdés hitelesítését támogatja? Köszönöm. Megállapítom, hogy 7 igen szavazattal egyhangúlag a kérdést hitelesítettük.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

A 15. kérdés következik. A benyújtó személye ugyanaz. Az ív megfelel a formai követelményeknek, és azon a következő kérdés szerepel:

15. *„Egyetért-e Ön azzal, hogy a munkáltató a munkaviszonyt rendkívüli felmondással továbbra is csak akkor szüntethesse meg, ha a munkavállaló a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi, vagy egyébként olyan magatartást tanúsít, amely a munkaviszony fenntartását lehetetlenné teszi?”*

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Ez a paragrafus az MT. 96. §-ának a megerősítését célozza. Ez magából a kérdésből is kiderül, és a szövegezése az szinte szó szerint megegyezik a Munka Törvénykönyvének a szövegezésével. Van-e valakinek észrevétele a kérdéshez? Ha nincsen, akkor szavazunk. Ki az, aki a kérdés hitelesítését támogatja? Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy 7 igen szavazattal egyhangúlag a kérdést hitelesítettük.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A magánszemély beadványozó utolsó kérdése következik, a 16. Az aláírásgyűjtő ív megfelel a formai követelményeknek, és az íven a következő kérdés található:

16. „Egyetért-e Ön azzal, hogy a munkaviszonyban járó rendes szabadság legalacsonyabb mértéke továbbra se legyen kevesebb húsz napnál?”

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Nem tudom, hogy volt-e ennek előterjesztője ennek a kérdésnek. Nekem a kérdéssel kapcsolatban gondom van, annyiban, hogy a kérdés majdnem megegyezik szó szerint az MT. 130-131. §-ában foglaltakkal, de annyiban eltér, hogy a kérdés 20 napról beszél, az MT. 131. §-a viszont 20 munkanapról. Ennek azért látom jelentőségét, mert az MT. meghatározza azt, hogy mit tekintünk napnak, illetve munkanapnak. Külön benne van az az egyik §-ban, hogy a szabadság munkanapra jár, nem pedig napra. Márpedig az MT. alapján is napon naptári napot kell érteni, nem pedig munkanapot. Ennyiben a kérdés részben megtévesztő, hiszen úgy tűnik, minthogyha magának az eredeti, vagy az MT. mostani szövegének a megerősítését szolgálná, holott nem. Másrészt pedig amennyiben ez a szöveg kerülne elfogadásra, ez a dolgozók számára kedvezőtlenebb lenne, hiszen a napba beleszámít a szombat, vasárnap, meg az egyéb munkaszüneti napok is. Szerintem a kérdés részben megtévesztő, és emiatt legalábbis számomra nem hitelesíthető. Van-e valakinek kérdése, észrevétele az általam elmondottakhoz.

Dr. Sasvári Róbert OVB elnökhelyettes

Ezen felül még, hogyha a 136. § (1) bekezdését nézzük, akkor ott a rendes szabadság illeti meg, amely alap- és pótszabadságból áll, és akkor az alapszabadság mértéke 20 nap, így rendelkezik az MT., éppen itt pedig csak a rendes szabadságot teszi fel a kérdés. Nem ilyen a törvényi szabályozás, tehát az alapszabadság mértéke minimum 20 munkanap. Nem egyezik a mostani szabályozással, így megtévesztő ez a továbbra is jelző.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Kíván-e valaki hozzászólni? Ha nem, akkor szavazunk. Kérdezem, ki az, aki a kérdés hitelesítését támogatja? 1 fő. Ki az, aki ellenzi? 6 fő. Megállapítom, hogy 6:1 arányban a kérdés hitelesítését megtagadtuk. Elég sok határozatot hoztunk szerintem, most egy 10 perc szünet következne. Jó? Ezt követően folytatjuk az ülésünket.

S Z Ü N E T

A 6. kérdés tárgyalásának folytatása

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönöm szépen. Annyit mondanék akkor, hogy mielőtt tovább mennénk a következő kérdésekre, azelőtt itt áttekintettük a meghozott határozatokat. Egy határozat kapcsán, a 6. kérdés kapcsán megállapítottuk, hogy ott egy jogszabályt nem helyesen vettünk figyelembe, és pedig annyiban, hogy ami ott indokként szerepelt, nevezetesen a személyi alapbér különbözősége, az az indokunk nem helytálló, mert az MT. 145. §-a meghatározza azt, hogy mi ezeknek a pótlékoknak az alapja, és pedig a személyi alapbér. Tehát a kérdésfeltevés ennyiben rendben van, és elutasítási indokként a mi általunk felhozott indok nem valós. Én javasolnám, hogy még azon melegében ezt a kérdést tárgyaljuk újra, és hozzunk ebben egy új határozatot, ne tegyük azt meg, hogy téves hivatkozás alapján ez így marad, annál is inkább, mivel indokként sem tudnánk mit felhozni elutasítási indokként, ez nem megalapozott. Kérdezem, most egy első szavazást az, hogy ezt így felülvizsgáljuk ezt a határozatunkat. Kérdezem, hogy ezzel mindenki egyetért? Kérek ehhez hozzájárulást a tagok részéről. Köszönöm szépen. A vitát a 6. kérdés tekintetében úgy gondolom megnyitom, az elhangzott az ismertetés során ennyiben 1 db elutasítási indok volt, ez nem helytálló. Kérdezem, hogy van-e bárkinek hozzáfűznivalója a kérdéshez?

Szabó Miklós OVB tag

Köszönöm. Nem érdemi, hanem, ha úgy tetszik általános megjegyzésem csak a jegyzőkönyv számára. Nagyon köszönöm, hogy a Tisztelt Választási Bizottság ilyen korrektül jár el. Ez igazán, finoman szeretnék fogalmazni, nem mindig volt így. Régebben egy kicsit másképp volt, nagyon örülök, hogy ma már így van. Köszönöm szépen.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen a megjegyzést, bár sokan szerintem ezt most sem így látják, de ízlések és pofonok különbözőek. Ez az indok mindenesetre még egyszer mondom, amit felhoztunk, megdőlt. Van-e valakinek más további hozzáfűznivalója a kérdéshez, mert, ha nem, akkor érdemben egy új szavazást bonyolítanánk le az ügyben. Mivel további indokok nem hangzottak el a megtagadás kapcsán, ezért változatlanul úgy teszem fel a kérdést, ahogy eddig mindig is első körben, hogy ki az, aki a kérdés hitelesítését támogatja? Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy 7 igen szavazattal az OVB ezt a kérdést is hitelesítette. Ezt követően mennénk vissza az eredeti napirendhez, a 17. kérdés megtárgyalásához.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A 17. kérdés következik. A kérdést már egy másik magánszemély nyújtotta be. A kérdés, amely az aláírásgyűjtő íven található, a következőképpen hangzik:

17. „- Egyetért-e Ön azzal, hogy egy népszavazáson „elégtelen” minősítést kapott Országgyűlés képviselője 9 évig kizárható legyen országgyűlési választásokon a választható polgárok köréből?”

Az ív a formai követelményeknek megfelel.

Dr. Sasvári Róbert OVB elnökhelyettes

Mielőtt az egyértelműségi kérdést beszélünk meg, hogy mit jelent ez az elégtelen szó, hogy érti a beadványozó azt, hogy egy országgyűlés a munkájára elégtelen minősítést kap. A kérdésben egy előző népszavazásra utal, ami még nem történt meg. Előre hoznám az alkotmánymódosításra irányuló indokot, mint megtagadási indokot. Az Alkotmánynak a 70. § (1) bekezdése rendelkezik a választójogról és a választó hatóságról, ahol, illetve a 70. § (5) bekezdése rendelkezik arról, hogy mikor ki nem választható. Így, ha a kérdésében azt veti fel, hogy 9 évig kizárható legyen az országgyűlés választásokon a választópolgárok köréből, így egyértelműen ennek az alkotmányi szakasznak a módosítására irányul kérdése. Szerintem, meg kell tagadnunk a hitelesítést.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Jó. Köszönjük szépen. A kérdés egyértelműen alkotmánymódosításra irányul annyiban, hogy az eddigi alkotmányos rendelkezésekhez képest bővíteni szeretné azt, hogy a passzív választójoga valakiknek megszűnjön. Egyébként egy igen jelentősen értelmezhetetlen eljárás keretében ez a másik problémám a kérdéssel. Tehát a kérdés kapcsán nyilvánvalóan fel lehet vetni egyértelműségi problémákat is, ugyanakkor az is elmondható a kérdéstről, hogy közvetve legalábbis benne van, hogy népszavazással akar egy következő népszavazást kikényszeríteni, amely az Alkotmánybíróság szerint nem megengedett jogintézmény. Tehát népszavazással nem lehet egy egyébként kötelező népszavazást egy másik körben elrendelni, erre nem irányulhat népszavazási kezdeményezés. Így körülbelül három érv is van a hitelesítés megtagadása mellett. Kérdezem, hogy kinek van még más érve, vagy van-e valakinek egyéb gondolata a kérdés kapcsán? Ha nincsen, akkor támogatás nem szólt emellett a kérdés mellett. Úgy teszem fel a kérdést, hogy ki az, aki a kérdés hitelesítése megtagadása mellett foglal állást? Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy 7 szavazattal, egyhangú határozattal a kérdés hitelesítését az OVB

megtagadta. Én azt az álláspontot képviselem, hogy most függetlenül attól, hogy az egyik indok megelőzi a másikat, tudja meg a beadványozó valamennyi elutasítási indokot. Ne legyen az, hogy darabjával hozzuk fel őket, és ő újra benyújtja az egyik problémát orvosolva, és akkor hozzuk elő, ami már eredetileg is megvolt. Köszönjük szépen. Nézzük a következőt.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Ugyanez a magánszemély nyújtotta be a következő kérdést is, a 18. sorszámút. Az aláírásgyűjtő ív a követelményeknek megfelel, azon a következő kérdés található:

18. *„- Egyetért-e Ön azzal, hogy az országgyűlési választásokkal egy időben népszavazás értékelje a még hivatalban lévő Országgyűlés teljesítményét „elégséges” vagy „elégtelen” minősítéssel?”*

Dr. Sasvári Róbert OVB elnökhelyettes

Itt a burkolt alkotmánymódosítás nem valósul meg, viszont az előző kérdéshez hasonlóan az egyértelműségi probléma fennáll, hogy mit jelent ez az elégséges, vagy elégtelen minősítés. Van foglalmunk róla, hogy az iskolai tanulmányunk során mi az elégséges, vagy elégtelen. De azt hiszem egy Országgyűlés működésére vonatkozóan elég nehéz egy követelményrendszert felállítani, hogy mi az a szint, amikor átugrotta az elégtelent, vagy megkapta az elégséges minősítést. Szerintem ez egy törvényhozó hatalom működésében nem egyértelmű, nem lenne egyértelmű a választópolgárok számára sem, hogy mikor kell az elégséges, vagy az elégtelen osztályzatot megadni a parlamentnek.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Nem beszélve arról, hogy az Országgyűlésben vannak kormány, meg ellenzéki pártok, s lehet, hogy az egyik jól működött, a másik meg nem. Egységesen kezelni elég érdekes dolog lenne - ezt csak úgy zárójelben. A kérdés kapcsán azért az is felvethető, hogy egy népszavazás révén akar egy következő népszavazást kikényszeríteni, amely szintén nem lehetséges. Én itt két érvet látok a megtagadás mellett. Van-e valakinek további észrevétele? Ha nincsen, akkor szavazunk. Ki az, aki a kérdés hitelesítésének a megtagadása mellett foglal állást. 7 szavazattal egyhangúlag így döntöttünk. Akkor emellett két érv hangzott el. Köszönöm.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A 19. kérdés következik. Ugyanez a magánszemély nyújtotta be, mint az előző kettőt. Az aláírásgyűjtő ív a formai követelményeknek megfelel, és azon a következő kérdés található.

19. *„- Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés írjon ki népszavazást a 2012. január 1-én hatályba lépő Alaptörvény megerősítése céljából, tekintettel arra, hogy egy reprezentatív felmérés szerint (Medián 2011 május) azt a lakosság 62%-a igényelné?”*

Dr. Bozsóki Éva OVB tag

Alláspontom szerint a feltenni kívánt kérdés az Alkotmány módosítására irányul, így a kérdésben megtartásra kerülő országos népszavazás eredményének az Országgyűlés csak úgy tudna eleget tenni, ha magát az Alkotmányt módosítaná. Az Alkotmánybíróság több határozatában is leszögezte, hogy az Alkotmány módosítására csak az Alkotmányban előírt eljárási rendben, az Alkotmány által feljogosított alkotmányozó hatalom által kerülhet sor. Az alkotmánymódosításra irányuló kérdésben, a választópolgárok által kezdeményezett népszavazásnak nincs helye. A törvény, így az alaptörvény kihirdetését követően, annak utólagos választópolgári kezdeményezés alapján tartott népszavazás útján történő megerősítésére nincsen elvi lehetőség. Az

Alkotmánybíróság több határozatában leszögezte, hogy mind az Alkotmányról szóló törvény, mind a népszavazásról szóló törvény rendelkezéseiből az is következik, hogy a választópolgárok közösségének nincs joga arra, hogy a törvényt megerősítő népszavazás elrendelésére kötelezze az Országgyűlést. A törvény kihirdetését követően a megerősítő népszavazásra irányuló kezdeményezés emiatt oka fogyottá válik. Mivel a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani, azt javaslom, hogy a bizottság a 10. § b) pontja értelmében az aláírásgyűjtő ív hitelesítését tagadja meg. A kezdeményezésben foglalt kérdés a 13. § (1) bekezdésben foglalt egyértelműség követelményének sem felel meg álláspontom szerint. A népszavazásra feltenni kívánt kérdésben szereplő alaptörvény megerősítése kifejezés, sem a választópolgár, sem a jogalkotó számára nem értelmezhető, hiszen az Alkotmány Országgyűlés általi elfogadását követően azt törvénybe foglalta. Nem világos, hogy ehhez képest mi lenne a beadványozó célja egy népszavazás kezdeményezésével. Így a bizottság álláspontom szerint a 10. § c) pontja értelmében is tagadja meg az aláírásgyűjtő ív hitelesítését.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Kívánja ezt még valaki kiegészíteni, van-e észrevétele ehhez? Ha nincsen, akkor szavazunk. Én annyival kiegészítem, de szerintem még ez is elhangzott talán, hogy népszavazást egy népszavazással kikényszeríteni nem lehet. Az a másik a megerősítő népszavazás intézményével elhangzott dolgok. Kérdezem, hogy ki az, aki a kérdés hitelesítésének a megtagadása mellett foglal állást? Köszönöm. Megállapítom, hogy 7 szavazattal a kérdés hitelesítését megtagadtuk egyhangú határozattal. Köszönjük.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A 20. kérdés következik. Az adott személynek a 4. utolsó beadványa. Az aláírásgyűjtő ív a formai követelményeknek megfelel, és azon a következő kérdés szerepel:

20. *„- Egyetért-e Ön azzal, hogy az Európai Unió átlagaihoz viszonyított országos minimálbérszint-mutató 20 százalékpontnál ne lehessen alacsonyabb értékű, mint az országos termelékenységszint-mutató százalékos értéke.”*

Dr. Bozsóki Éva OVB tag

Álláspontom szerint az országos népszavazáson feltenni kívánt kérdés nem felel meg a 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének. Az egyértelműség követelménye azt jelenti, hogy népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie, minimálbérszint-mutató százalékpont, termelékenységszint-mutató kifejezések tartamának vizsgálata során megállapítható, hogy ezek értelmezése az állampolgárok igen szűk körétől várható el. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az szükséges, hogy a kérdés világos, és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen. A kérdésre igennel, vagy nemmel lehessen felelni. Álláspontom szerint a népszavazásra feltenni kívánt kérdés nem egyértelmű azért sem, mivel nem állapítható meg a kérdés tagmondatának pontos tartalma sem. Ezáltal nem állapítható meg az sem, hogy esetleges eredményes népszavazást követően a jogalkotó milyen tartalmú jogszabály megalkotására lenne köteles. Fentiek értelmében nem lehet országos népszavazást tartani, mert a feltenni kívánt kérdés nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek, így javaslom, hogy a bizottság 10. § c) pontja értelmében az aláírásgyűjtő ív hitelesítését tagadja meg.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Ez egyértelmű, ami elhangzott. A kérdésben olyan kategóriák vannak benne, amik nem értelmezhetőek. Nem is az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés, hiszen országos minimálbérszint megállapítása, meg annak éppenséggel az, hogy az egy meglévő bérek, hogyan emelkednek, erről lehet tárgyalni valamilyen szinten valahol. De, hogy ezt nem az Országgyűlés

határozza meg, hogy az országos minimálszint milyen legyen, amikor a bérek 80%-át a vállalkozói szféra fizeti, én ezt is el tudnám képzelni. Mindenesetre elég indok van ahhoz, hogy a kérdés hitelesítését megtagadjuk. Ennek megfelelően kérek szavazást. Ki az, aki a megtagadás mellett foglalt állást? Köszönöm szépen. 7 szavazattal egyhangúlag a kérdés hitelesítését megtagadtuk.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

A 21. kérdés következik. A kérdést az Árpádnépe Magyar Nemzeti Párt elnöke Szatmári Benő Zsolt nyújtotta be. Az aláírásgyűjtő ív a formai követelményeknek eleget tesz. Az íven a következő kérdés szerepel:

- 21. „Egyetért-e ön azzal, hogy a pártok ne kaphassanak állami illetve más támogatást, kivéve a magyar állampolgárságú magán személyek önkéntes évi 50 000 Ft-t nem meghaladó nevesített támogatása.”**

Dr. Hunyadfalvi Ákos OVB tag

Mindig zsákutcába futott a pártfinanszírozás kérdése, száMt.alan példát lehet felsorolni, ami a kérdést ma is, és most már lassan 20 éve folyamatosan szinten tartja, és az aktualitását erősíti. Csak gondoljunk vissza a választási kampányokra, amikor néhány millió forintos legális jövedelemmel rendelkező pártok 100 milliós, vagy milliárdos kampányokat folytatnak. Ezeknek a pénzeknek az útja valami oknál fogva, egyetlen meghatározó politikai párt számára sem volt fontos, hogy normálisan szabályozva, és főleg ellenőrizhető módon legyen rögzítve. A kérdés felvetését azt aktuálisnak tartom annak ellenére, hogy a kérdés ilyenkénti megfogalmazását nem tartom hitelesítésre alkalmasnak. Álláspontom, mondom előre, ennek az elutasítására irányul. Két körbe sorolhatók azok az érvek, amelyek az én álláspontomnak az elutasítását indokolnák. Az egyik, és ez nem képezheti vita tárgyát, az Alkotmánynak a 28/C. § (5) bekezdés a) pontja kategorikusan rendelkezik mégpedig oly módon, hogy nem lehet országos népszavazást tartani költségvetésről, és felsorolja még, hogy milyen költségvetést érintő kérdésekről. Márpedig ennek a kérdésnek a feltétele részben a jelenleg hatályos, illetve az ezt követő időszakra, tehát a jövő időszakára vonatkozó költségvetéseknek a törvényrendekezéseit érintené, azt kívánná módosítani. Tehát az első elutasítási ok a hivatkozott Alkotmány rendelkezésére vezethető vissza. Egy másik elutasítási okot is látok, ez az egyértelműség kérdése alapján foglalható össze a népszavazásról szóló törvény 13. § (1) bekezdése alapján. Ennek a felhívása a konkrét kérdésre vonatkozóan több gondolatot is felvet. Alkotmánybírói döntések vannak arra vonatkozóan, hogy nem lehet úgy kérdést feltenni, ahol kettő kérdést vonnak egybe. Itt többek között arra, hogy állami, illetve más támogatás, ez eleve két fogalomkört érint. Ha más támogatás kifejtésre várna ennek a mikénti értelmezése megközelítés kérdése, többféle verziót ismerünk. A kérelmező szerint csak magánszemély lenne jogosult pártok támogatására. Ezt a támogatást 50 ezer forint pénzbeni támogatás formájában jelöli meg. Nem lehet más módon esetleg támogatni pártokat, akár természetbeli módon? Az, hogy jogi személyek, vagy mondjuk jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezeteknek ez a joga miért lenne korlátozva egy ilyen döntés eredményeként, száMt.alan olyan kérdés vetődik fel, ami a kérdés egyértelműségének a fogalomkörét érinti. Csak az információ kedvéért mondom egyébként, az Országgyűlés az fenntartja magának azt a jogot nagyon helyesen, hogy a pártok támogatásával kapcsolatos rendelkezéseket saját hatáskörébe tartsa. A pártok támogatására fordítható keretből az ott megnevezett pártok, a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény, amit párttörvény néven ismernek, rendelkezései szerint részesülnek. Csak kérdés, hogy vannak-e olyan politikai pártok, amelyek ilyen támogatásban nem részesülhetnek, illetve ez az előbb hivatkozott törvény a következőt is rögzíti, hogy a pártok működését segítő tudományos, ismeretterjesztő, kutatási, oktatási tevékenységet végző alapítványok párttörvény rendelkezései szerint részesülhetnek támogatásban, tehát egy sereg olyan gondolat és kérdés tartozhat ehhez a témakörhöz, amelyek

az igennel vagy nemmel történő megválaszolása egy ilyen kérdés feltétele mellett nem lehetséges. Tehát, amit az előbb mondtam, én a kérdés hitelesítését nem támogatom, és annak az elutasítását indítványozom

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Ez vagy hasonló kérdés többször szerepelt már az OVB napirendjén. Az Alkotmány szerint a pártok normális működése az fontos társadalmi érdek, és ezt az Alkotmány rögzíti, illetve a párttörvény, hogy a pártok működésének a finanszírozását meg kell valahogy oldani. Nyilvánvalóan ilyen jogi szabályozást kell ehhez hozzárendelni, amely biztosítja a pártok normális működését. Az, hogy állami támogatást a pártok nem kapnak, de még ezt követően az egyéb támogatási forrásokat is elvonjuk tőlük, és meglehetősen szűkítjük, ez teljesen szembemegy azzal a gondolattal, hogyan és miből fognak működni. Ez még ilyen szempontból is erősen megkérdőjelezhető, hogy alkotmányosan hogyan értelmezhető, és elmegy-e ez a kérdés. Támogató javaslat nem hangzott el. Van-e valakinek még hozzáfűznivalója? Nincsen, akkor szavazunk. Kérdezem, hogy ki az, aki a kérdés hitelesítésének a megtagadása mellett foglal állást? Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy 7 szavazattal egyhangúlag döntöttünk így, és akkor elérkeztünk az utolsó kérdéshez.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A 22. kérdést két magánszemély nyújtotta be. Az aláírásgyűjtő ív a formai követelményeknek eleget tesz, és azon a következő kérdés található:

22. *„Egyetért-e azzal, hogy a kellő felkészülés érdekében – az Országgyűlés alkosson törvényt arról, hogy az Alaptörvény hatálybalépésének napja (2012. január 1.) helyett az Alaptörvényben nevesített, időben legutoljára kihirdetett sarkalatos törvény kihirdetése napját követő hatodik hónap első napja legyen?”*

Dr. Hunyadfalvi Ákos OVB tag

Én értem a kérelmező gondolatát, bár aki a jog világában nem mozog, az nem biztos, hogy első olvasatra érti egyáltalán, hogy miről van szó. Ami biztos, az az, hogy egy sereg jogszabályt, amit sarkalatos törvényként került rögzítésre, most összel tárgyal majd meg a Parlament. Ezeknek a jogszabályoknak a jövője egyelőre bizonytalan. Nem tudjuk, hogy a sarkalatos törvények - bár tudjuk a tárgykört - milyen területeket érintenek. Nem tudjuk, hogy ezeknek mi lesz a sorsa, nem tudjuk, hogy a vita során a Parlamentben milyen jogalkotói szándék, illetve pártpolitikai szándékok változnak a tárgyalás közben. Ennek következtében ezeknek a hatályosulása, hatályba léptetésének az időpontja felfüggesztő jövőbeli bizonytalan esemény. Ehhez kötni egy népszavazási kezdeményezést nem tartom elfogadhatónak. Az álláspontom az két irányban indokolná az elutasítási véleményemet. Az egyik az, hogy az Alkotmánynak, illetve az alaptörvénynek - ahogy most hívjuk – módosítására csakis kizárólag az Alkotmánynak, vagy az Alaptörvény rendelkezéseinek a megtartása mellett van lehetőség, tehát itt nincs vitának helye. A másik elutasítási jog az egyértelműséget érintő területre vonatkozó értelmezési kérdéseket vet fel. Az előbb elmondottak, az időpontok mihez igazodása, ez számomra száMt.alan gondolatot vet fel, amit megválaszolni nem tudunk.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Én arra a részre erősítenék rá, amely itt ugyan szóba került, de nem döntő hangsúllyal, nevezetesen, hogy a már elfogadott és érvényes alaptörvény záró rendelkezéseinek az (1) bekezdése konkrétan rögzíti, hogy az alaptörvény 2012. január 1-jén lép hatályba. Ezt követően arra népszavazást indítani, hogy mégsem ekkor lépne hatályba, hanem valamikor máskor, ez kifejezett alkotmánymódosításra irányul, már legalábbis eleve az érvényes Alaptörvény módosítására. Ezt az eddigiekben - az Alkotmánybíróság eddigi joggyakorlata alapján - úgy

kezeltük, hogy ez nem megengedett. Kérdezem, hogy van-e valakinek további észrevétele ehhez? Ha nincsen, akkor szavazást kérek. Ki az, aki a kérdés hitelesítésének a megtagadása mellett foglal állást. Megállapítom, hogy 7 szavazattal a kérdés hitelesítését megtagadtuk. Ezzel az első napirendi pontot le is zártuk egyben. Nézzük, hogy mi van az egyebek között.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! Tájékoztatom Önöket, hogy az egyebekben jelenleg nincsen anyag.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Én akkor megköszönöm mindenkinek a részvételét.

k.m.f.

**dr. Bordás Vilmos s.k.
elnök**